

FED UNANIEM AANGENOMEN

voor meer optimisme zorgt.

Net als dat SARS, MERS, vogelgriep en varkensgriep in het recente verleden de economie en de koersen schade toebrachten om uiteindelijk over te waaien, zal dat met het coronavirus ook het geval zijn. De maatregelen van de overheden en de centrale banken samen zullen daarnaast op termijn de groei helpen. Dat gezegd hebbende: dat de eerste helft van het jaar macro-economisch zeer slecht zal zijn, is onvermijdelijk gezien de mate en omvang van het schok door de verspreiding van het virus.

ZORGEN

Waar ik me zorgen over maak, is de volgende 'gewone' fase van laagconjunctuur, dus niet veroorzaakt door een onvoorziene externe

schok, zoals het coronavirus. Dat zal de eerste periode van laagconjunctuur zijn waarvoor zal gelden dat de Fed en haar zusterinstellingen geen middelen hebben om steun te geven.

Ik verwacht niet dat de centrale banken tegen die tijd niets zullen ondernemen. Altijd iets moeten doen zit na decennia van monetaire

**HET IS
EEN SOORT
CATCH-22
VOOR POWELL
EN DE ZIJNEN**

evolutie, te diep in de genen van de centrale bankiers. Maar aangezien de normale instrumenten op zijn, zal dat inhouden dat alles wat ze inzetten nieuwe instrumenten zullen zijn. Ik houd dan ook sterk rekening met japanisering van het monetaire beleid, met als een kenmerk het opkopen van aandelen en instellen van plafond voor de rentes van alle looptijden in het westen.

Ik werk aan een boek over belangrijke momenten in de monetaire historie van de wereld en de gevolgen daarvan die decennialang aanhouden. Dat boek had al een hoofdstuk over het mogelijke einde

van het 'fiatgeldstelsel', het stelsel dat stoelt op het vertrouwen in de centrale banken, maar geen datum die ik plausibel kon aanwijzen als het begin van het einde. Sinds zondagavond 15 maart heb ik die datum wel.

Over de economische toekomst op middellange en lange termijn ben ik in dat boek, om meerdere redenen, optimistisch. Zeer optimistisch zelfs. Maar voordat we bij die bloeiende landschappen geraken, is de kans groot dat we eerst door een moeras zullen moeten. Een gewaarschuwd mens, en belegger, telt voor twee.

